

Cinema quàntic al CCCB

El cicle gratuït «Gandules» permet viatjar a diferents dimensions, èpoques i identitats

Ayudar al ojo humano (2017)

L'escriptor, periodista i crític Jordi Costa ha estat designat nou cap d'exposicions del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. Gran coneixedor dels mons del cinema i del còmic i especialista en les diverses manifestacions de la cultura popular -el seu darrer assaig és *Cómo acabar con la contracultura*, un llibre que té un curiós cameo a *Dolor y gloria*, de Pedro Almodóvar-, Costa ja ha comissariat anteriors exposicions al CCCB, com *Cultura porqueria: una espeleologia del gust* i la més recent *Stanley Kubrick*.

Posseïdor alhora d'erudició, esperit divulgatiu i sentit lúdic, Jordi Costa és també el comissari de l'edició d'aquest estiu de l'habitual cicle *Gandules* del mateix CCCB, el cinema a l'aire lliure que l'espai obre cada any de manera gratuïta -però amb aforament limitat; convé anar-hi amb temps per agafar les millors places- durant el mes d'agost. La proposta més exquisida i menys *mainstream* dels cinemes a la fresca que es fan a Barcelona té en cada edició un eix monogràfic, a vegades vinculat a alguna de les exposicions que s'hi poden veure. Així que el *leit motiv* d'aquest any és *Visió quàntica*, aprofitant que les parets del CCCB acullen la mostra *Quàntica* (<https://www.catorze.cat/noticia/12359/quantica/coneixement/mes/enlla/coneixement>), que explica els principis de la física quàntica a partir del diàleg entre científics i artistes.

La programació del cicle es compon, doncs, de ficcions inspirades per conceptes derivats de la mecànica quàntica, tant pel que fa al substracte argumental com a la recerca d'una narrativa paradoxal que trenca la linealitat. Dimensions paral·leles, viatges espaciotemporals, transportacions o desdoblaments d'identitat són alguns dels ingredients que es podran trobar a *Visió quàntica*. El cicle s'obre amb la hipnòtica *High Life* (2018), la darrera pel·lícula de la francesa Claire Denis, protagonitzada per un Robert Pattinson definitivament i afortunadament allunyat

dels vampirs adolescents i per una esplèndida Juliette Binoche; la història d'uns convictees que són enviats en una missió al forat negre més proper a la Terra dona peu a un discurs sobre el sexe i la paternitat en clau de ciència-ficció espacial.

També es podrà veure *Twin Peaks: Fuego camina conmigo* (1992), de David Lynch, llargmetratge que el cineasta va concebre com a preqüela de la sèrie de culte amb què va canviar la història de la televisió i en què relata els últims dies de la vida de Laura Palmer. La pel·lícula va formar part de la secció oficial del festival de Canes i va provocar reaccions enfrontades a causa del seu cripticisme i opacitat.

Presentada al festival D'A, *Ayudar al ojo humano* (2017), dirigida per Velasco Broca i el col·lectiu Canódromo Abandonado -integrat per Julián Génisson i Lorena Iglesias- és la surreal suma de quatre curtsmetratges que tenen en comú la presència del pare Julián, un capellà, i que alternen registres com el cinema fantàstic, l'humor absurd i la sèrie televisiva. Coproduïda pel català Lluís Miñarro, *El tío Boonme recuerda sus vidas pasadas* (2010), del tailandès Apichatpong Weerasethakul, va guanyar la Palma d'Or al Festival de Canes; el film barreja passat, present i futur a partir de la història d'un home que, en els últims dies de la seva vida, és visitat pel fantasma de la seva dona difunta i el seu fill desaparegut.

El cicle permetrà també descobrir dues pel·lícules japoneses molt diferents: *Symbol* (2009), d'Hitoshi Matsumoto -una comèdia embogida- i *Mind Game* (2004), de Masaaki Yuasa i Koji Morimoto, que combina diverses tècniques d'animació. Per la seva banda, la iraniana *Fish and Cat* (2013), de Shahram Mokri, conjuga canibalisme amb desconcertants salts temporals en un pla seqüència de més de dues hores.

Una de les pel·lícules de culte d'inicis dels 2000 va ser l'al·lucinògena *Donnie Darko* (2001), de Richard Kelly, protagonitzada per un jove Jake Gyllenhaal i en la qual la història d'un adolescent a qui se li apareix un conill diabòlic mostra la influència de referents com David Lynch o el clàssic *L'invisible Harvey*.

El cicle es tancarà amb un programa doble amb ecos de la *Nouvelle Vague*. Cineasta sempre interessat pels laberints de la memòria, Alain Resnais va signar *T'estimo, t'estimo* (1968), en què un home és seleccionat per ser el pioner d'un experiment consistent a viatjar al passat, però a causa d'un error queda atrapat vivint fets del seu passat de manera aleatòria i recurrent. Finalment, *La jetée* (1962), de Chris Marker, és un cèlebre curtsmetratge sobre viatges en el temps narrat a base de fotos fixes en el qual es va inspirar Terry Gilliam per a *12 monos*.

El cicle *Visió quàntica* s'ofereix cada dimarts, dimecres i dijous del 6 al 22 d'agost, a les 22.00 al Pati de les Dones del CCCB. Qui no es pugui permetre el luxe de viatjar durant l'estiu, sempre ho pot fer de franc a través de diferents dimensions, èpoques i identitats.

Twin Peaks (1992)

High Life (2018)

Donnie Darko

Foto: El tío Boonme recuerda sus vidas pasadas (2010)